

Opprettholde rutiner og aktivitetsevne
ved kognitiv svikt og demenssykdommer

ABILIA

Om Abilia

Abilia arbeider for et sosialt bærekraftig og inkluderende samfunn der personer med spesielle behov føler trygghet, selvstendighet og delaktighet. Vårt mål er å skape forutsetninger for at alle kan leve et rikere liv. Vi arbeider for FNs globale bærekraftsmål ettersom hjelpemidlene våre tilpasses individet, skaper en endret atferd og gir varig effekt for individ, kunde og samfunn. Med over 40 års erfaring og med støtte fra forskningsresultater, vet vi at hjelpemidlene våre utgjør en forskjell. Tidlig innsats er viktig for å forbedre utdanningsnivåer, inkludering i arbeidslivet og livslang helse.

Eldreomsorg

Tidlig innsats i eldreomsorgen er avgjørende for å sikre livskvalitet og selvstendighet. Omsorgen må tilpasses behovene til den aldrende befolkningen. Alder er den største risikofaktoren for kognitiv svikt eller demenssykdom. Det handler også om å arbeide med forebyggende tiltak slik at brukeren kan beholde eller øke aktivitetsnivået, få større trygghet og bli mer selvstendig der det er risiko for økt funksjonsnedsettelse.

En viktig tidlig innsats er velferdsteknologi som gjør det mulig for de eldre å bo hjemme lenger og samtidig leve et aktivt liv og ha innflytelse over sin egen hverdag og i samfunnet generelt. De eldre skal kunne eldes i trygghet, beholde sin uavhengighet og møtes med respekt. En viktig faktor er å ha tilgang til god pleie og omsorg, og at den tar utgangspunkt i den enkeltes behov.

Kognitiv svikt og demenssykdommer

Et stort antall personer over hele verden lever med kognitiv svikt eller en demenssykdom. En kognitiv svekkelse påvirker ikke bare individet, men også pårørende og hele samfunnet forøvrig. Velferdsteknologi, bolig og omsorg må tilpasses for at individet skal ha fortsatt god livskvalitet. Abilia tilbyr velferdsteknologi som kompenserer for kognitive funksjonsnedsettelse og dermed øker individets evne til aktivitet og til å opprettholde daglige rutiner.

Tegn og symptomer

Kognitiv svikt kan komme med aldring, men kan også være et første tegn på sykdom. Et tidlig funn forbedrer forutsetningene for pleie og behandling. Det øker sjansen for å utsette symptomene, og gir store gevinster for individet, pårørende og samfunnet. Demenssykdommer er et fellesnavn for ulike sykdommer. De vanligste er Alzheimers, vaskulær demens, Lewykroppsdemens og frontallobsdemens. Tidlige tegn på kognitiv svikt eller begynnende demens kan være når en person har:

- problemer med å huske datoer og tider
- gjentar seg selv
- problemer med å orientere seg i velkjente miljøer
- ikke finner riktig ord
- ikke er i stand til å holde tråden eller konsentrere seg over lengre tid
- vanskelig å tenke ut, planlegge og gjennomføre aktiviteter som å betale regninger, planlegge matinnkjøp, handle, lage mat eller reise på egen hånd.

Utfordringer kan skyldes at følgende kognitive funksjoner er påvirket

Hukommelse Slik definerer vi Hukommelse: Korttidshukommelse – midlertidig og oppløselig hukommelse av ca. 30 sekunders varighet, der informasjonen går tapt hvis den ikke festes i langtidshukommelsen. Langtidshukommelse – langtidslagring av informasjon fra korttidshukommelsen. Både autobiografisk og semantisk hukommelse Tilbakekalling og bearbeiding av minne - huske informasjon som er lagret i langtidsminnen og føre det til bevissthet. ICF-kod b1440, b1441, b1442	Tidsforståelse Slik definerer vi tidsforståelse: Opplevelse av tid – subjektive opplevelser som henger sammen med tidens varighet og forløp. Orientering om tid – bevissthet om tid på dagen, ukedag, dato, måned og år. Tidsplanlegging – ordne hendelser i kronologisk rekkefølge, fordele tidsbruk på hendelser og aktiviteter. ICF-kod b1802, b1140, b1642	Oppmerksomhet og fokus Slik definerer vi oppmerksomhet og fokus: Bevare oppmerksomhet – opprettholde konsentrasjonen i den tidsperioden som kreves. Skifte oppmerksomhet – flytte konsentrasjonen fra et stimulus til et annet. ICF-kod b1641	Energinivå og motivasjon Slik definerer vi Energinivå og Motivasjon: Energinivå – psykisk funksjon som gir kraft og utholdenhet. Motivasjon – handlingsberedskap, bevisst eller ubevisst drivkraft til å handle. ICF-kod b1300, b1301
--	--	--	--

Tidlig innsats er viktig for å opprettholde rutiner og livskvalitet

Tidlig påvisning av kognitiv svikt og demenssykdommer er av største betydning, ettersom tidlig innsats utgjør en forskjell. Kosthold, mosjon, et aktivt liv, legemidler, kompenserende velferdsteknologi og andre støttetiltak bremser sykdommens effekt i hverdagen.

Dette fører til:

- Individet kan bo hjemme og beholde sine sosiale kontakter
- individet kan opprettholde daglige rutiner
- individet kan holde på med aktiviteter som gir glede
- en kartlegging av aktivitetsevne og kognitive funksjonsnedsettelse gjør at individet kan få kompenserende støtte for nedsatte funksjoner og i stedet fokusere på det som fungerer bra
- å gi en kompenserende støtte tidlig ved kognitiv svikt, gjør det lettere å lære og kan forebygge aktivitetsnedsettelse.
- kompenserende teknologier støtter pårørende og helsepersonell i pleien av individet.

For deg som får kognitiv svikt, og for deg som er pårørende

Abilias velferdsteknologi er utformet for deg som har kognitiv svikt, men gir også stor verdi for deg som er pårørende. Dere får felles redskaper for at hverdagen skal fungere bedre.

Det kan handle om at begge kan:

- sove bedre og dermed fungere bedre kognitivt på dagtid
- føle seg trygge og få en forutsigbarhet i tilværelsen
- kommunisere om tid og dagens aktiviteter
- være så selvstendig som mulig og opprettholde daglige rutiner

Det ovenstående gjelder både hvis dere bor sammen og hvis det er geografisk avstand.

For deg som jobber med omsorg

Abilias velferdsteknologi setter brukeren i sentrum og bidrar til forebyggende innsats, livskvalitet og forretningsnytte.

Med våre løsninger kan du støtte beboerne med tidsorientering og opprettholdelse av daglige rutiner, hukommelse og intellekt, energinivå, motivasjon og søvn.

Trygghet, god søvn og forutsigbarhet i tilværelsen kan skape ro og gi tid til meningsfulle aktiviteter i boligen. For de virksomhetene som implementerer velferdsteknologi i det daglige, er det et steg i riktig retning på veien mot en mer digitalisert omsorg.

Beboere som trives gir et tryggere og mer stimulerende arbeidsmiljø, og i tillegg mer fornøyde og tryggere pårørende.

Velprøvd og evidensbasert velferdsteknologi

Teknologien nedenfor kan brukes i egen bolig og i omsorgsboliger. Det er viktig å oppdage kognitiv svikt slik at riktig støtte kan gis i tide. Det kan være nødvendig å endre støtten og supplere den når det oppstår flere behov, noe som er vanlig ved demens.

HandiKalender – når minnet begynner å svikte

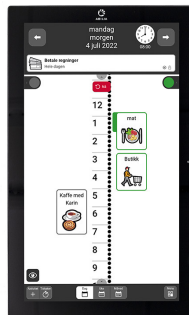
- HandiKalender kan være det første hjelpemiddelet for et individ som har begynt å få kognitiv svikt og fortsatt er i arbeid og/eller har en aktiv fritid. HandiKalender fungerer som en app på mobiltelefon eller nettbrett.
- Med HandiKalender får individet en oversikt over dag, uke og måned. Planlagte aktiviteter kan ha lydpåminnelser og informasjon, som for eksempel en sjekkliste eller et telefonnummer knyttet til seg. På den måten får enkeltpersonen nødvendig informasjon med en gang aktiviteten begynner.
- Med nettjenesten myAbilia kan pårørende eller annen utpekt støtteperson håndtere kalenderen, bilder og sjekklister fra en hvilken som helst datamaskin og også se om aktivitetene er gjennomført.

MEMOplanner - forutsigbarhet og støtte for aktivitetsutførelse

- MEMOplanner er en stasjonær digital tids- og planleggingsstøtte med medfølgende mobilapp.
- Individene får oversikt og forutsigbarhet hver dag. Bildestøtte og lydpåminnelser i form av innspilte meldinger gjør det lettere å ta til seg informasjon.
- Tilkobling til myAbilias nettjeneste gjør at både pårørende og helsepersonell kan legge inn aktiviteter eksternt.
- I en omsorgsbolig kan MEMOplanner brukes av personale for å administrere informasjon, om f.eks. hvem som jobber, hvilken mat som serveres og hvilke aktiviteter som tilbys.

HandiKalender

MEMOplanner

MEMO Dayboard - for en aktiv dag

- MEMO Dayboard er en analog planleggingstavle for den som trenger en visuell oversikt over dagen i forhold til tidens gang.
- Individene får en forutsigbarhet i hverdagen og får støtte ved nedsatt motivasjon/handlekraft og ved nedsatt hukommelse og døgnorientering.
- Pårørende eller hjemmetjeneste kan sammen med den enkelte planlegge dagen, frigjøre sin egen tid og forbedre relasjoner siden hjelpemidlet kan bidra til å redusere uro, stress og konflikter.
- I en omsorgsbolig får personalet et redskap for å få individet så rolig, selvstendig og aktiv som mulig, noe som kan frigjøre tid til meningsfulle aktiviteter og skape et roligere bomiljø.

GEWA Maxi - enklere å styre tv-en

- GEWA Maxi er en fjernkontroll som er stor og enkel å forstå. Den kan programmeres mot tv, musikkkanlegg og f.eks. lamper.
- For et individ som ikke lenger klarer å håndtere en originalfjernkontroll med alle knappene, blir det lettere med store symboler og knapper, der ett trykk kan generere flere funksjoner.
- Pårørende kan fortsette å bruke den vanlige fjernkontrollen.
- En boklig kan gjøre miljøet tilgjengelig for målgruppen og gjøre beboerne mer aktive og selvstendige.

MEMO Dayboard

GEWA Maxi

CARY Base - for å opprettholde daglige rutiner

CARY Base er en stasjonær kalenderklokke for den som trenger ekstra hjelp til å holde styr på døgnet og dagens hendelser.

- Personen kan se på informasjon for dagen og når på døgnet det skal skje.
- Å se og få påminnelser om dagens aktiviteter gir en mulighet til å opprettholde daglige rutiner.
- Tilkobling til myAbilis nettjeneste gjør at en pårørende eller omsorgspersonell kan legge inn aktiviteter eksternt, og på den måten bli delaktig i støtten.
- I en omsorgsbolig kan CARY Base plasseres hos den enkelte, men også i dagrommet for å vise aktiviteter for mange.

MEMOday - for orientering i døgnet

- MEMOday er en kalenderklokke for den som trenger ekstra hjelp til å holde styr på døgnet.
- Her får individet informasjon om hvilken dag det er, om det morgen, formiddag, kveld eller natt.
- Hjelpemidlet plasseres på nattbordet eller et annet sted der individet kan se på informasjonen og på den måten få ekstra kontroll på døgnet.
- Plassert i dagrom i boliger skaper MEMOday et kognitivt tilgjengelig miljø for målgruppen.

CARY Base

MEMOday

Somna Kjededyne – for bedre søvn

- Somna Kjededyne er til for søvnproblematikk forårsaket av stress og uro.
- Gir en beroligende effekt.
- Lettere å komme til ro før sengetid.
- Forbedrer søvnkvaliteten.
- Kjedene i dynen gir sensorisk stimulans, og dynen gir også en omsluttende følelse.
- Med bedre søvn kan et individ få en bedre aktivitetsevne på dagtid.
- Individ, pårørende og overnatting tjener alle på at natten blir roligere.

Somna Kjedeteppe – for ro og fred om dagen

- Somna Kjedeteppe er et dagprodukt som kan roe ned og gi trygghet.
- Teppet kan legges i fanget for å roe ned ved bordet, eller brukes under hvilesunder.
- Å utstyre omsorgsboligen med tepper gir bedre omsorg for målgruppen.

Somna Kjededyne

Somna Kjedeteppe

Alarmer for integritet og trygghet

Ved kognitiv svekkelse er det vanlig at et individ går opp midt på natten, forlater rommet og snur rundt på døgnet. Det er viktig å ivareta integritet, trygghet og sikkerhet for individet.

Med alarmløsninger kan både integritet og trygghet skapes. Abilias løsninger krever ingen store systemer, men kan raskt installeres både i egen bolig og på omsorgsboliger. Mottak av alarm kan skje via personsøker eller mobiltelefon.

Emfit Safebed - når individet er oppe om natten

- Emfit Safebed er en sengealarm som registrerer og varsler hvis en person forlater sengen eller ikke går tilbake til sengen innen en viss tid.
- Med denne alarmen kan enkeltpersonen få integritet, med tryggheten om at en pårørende blir gjort oppmerksom på aktiviteten om natten.
- Alarmen kan gå til en personsøker eller mobiltelefon.
- I omsorgsboligen kan alarmen kobles til eksisterende system.

Wisbi Home - ved sengevæting

- Wisbi Home brukes ved inkontinensproblematikk for å unngå at personen blir liggende våt/fuktig i sengen.
- Alarmen varsler også pårørende eller personale hvis personen forlater sengen. Dette kan sikre rask og god pleie.

Emfit Safebed

Wisbi Home

Uavhengig forskning viser effektene:

- økt uavhengighet og evne til å starte, utføre og fullføre oppgaver
- bedre rutiner for både brukere og pårørende gjennom oversikt og struktur
- økt trygghet fordi brukerne følte seg tryggere og mindre stresset
- redusert stress fører til bedre hukommelse og økt evne til sosial samhandling.

Abilias velferdsteknologi er medisinsk utstyr, klasse I, og er CE-merket i henhold til den europeiske forordningen 2017/745-MDR.

**Tilgang til rette hjelpemidler til
rett tid kan være avgjørende**

Ver. 2023.01.30